

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/24794
6011

Sayı: 34930642-610-123893
Konu: Soru Önergeleri(7/24794)

02/12/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Muş Milletvekili Sayın Demir ÇELİK tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/24794 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergesi Cevabı

Görsel Elektronik İmza
Aste İle Ayşe YÜCEİ

03.12.2013 3

Ayşe YÜCEİ
Sekreter

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon : (312) 705 58 11
e-posta : sebahattin.bayrak@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : S. BAYRAK İlçe Sosyal Hizmetler Müdürü
Fax : (312) 705 58 97
Elektronik Ağ: www.aile.gov.tr

Muş Milletvekili Sayın Demir ÇELİK'e Ait 7/24794 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazırlanan Cevap Metni

İlgili soru önergesinde;

“Kadına yönelik aile içi şiddet toplumsal, kültürel, coğrafi, dini ve ekonomik farklılıklar gözetmeksizin tüm dünyada görülen insan hakları ihlali. Kadına yönelik aile içi şiddet kadınların yalnızca fiziksel ve ruhsal sağlığını etkilemekle kalmayıp; hukuki, sosyal, siyasal ve ekonomik statülerinin gelişmesini de engellemektedir. Türkiye’de kadınlarımız en güvenli olmaları gereken yerde, yani evlerinde, en çok güvenmeleri gereken kişilerden, hayatlarını paylaştıkları eşlerinden, erkek kardeşlerinden ve babalarından çeşitli şekillerde şiddet görmektedir. Fiziksel veya cinsel şiddete maruz kalan kadınların yaşadıklarına rağmen birçoğunun yaşamının sınırlı bir çevre içinde geçiyor olması, kendi haklarının farkında olmamaları, çevresel faktörlerden çekinmeleri ve utangaçlıkları sebebiyle gerekli kurumlara şikâyetle bulunmasına engel olmuştur. Özetlediğim bu gelişmeler nazara alındığında aşağıdaki sorularımın cevaplanması gerekmektedir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: Bakanlığınızca kadına yönelik aile içi şiddeti önlemek için ne tür çalışmalar bulunmaktadır? Bu çalışmaların başarılı olduğunu düşünüyor musunuz?

CEVAP 1: Bakanlığımız tarafından kadına yönelik şiddetin engellenmesi çalışmalarına hızla devam edilmekte olup, kadına yönelik şiddet konusunda en kapsamlı sözleşme olarak tanımlanan İstanbul Sözleşmesi (Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi) 11 Mayıs 2011 tarihinde imzalanmış ve 8 Mart 2012 tarihinde 28227 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

8 Mart 2012 tarihinde 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun kabul edilmesiyle kadına karşı şiddetle mücadelenin yasal ayağında önemli gelişmeler meydana gelmiştir. Bu Kanun ile şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amaçlanmıştır. Kanunun Uygulama Yönetmeliği ise ilgili kurum ve kuruluşların görüş ve önerileri doğrultusunda hazırlanarak 18 Ocak 2013 tarih ve 28532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun 14 üncü maddesi ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri kurulması öngörülmüştür. Bu kapsamda 6 Aralık 2012 tarihinde yapılan toplu açılış töreni ile 11 ilde Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi açılmış olup, halen 14 pilot ilde Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri hizmet vermektedir. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını tek kapı sistemi ile yedi gün yirmi dört saat esasına göre yürüten, insan onuruna yaraşır etkili ve süratli hizmet sunumu sağlayan, kadının ekonomik, psikolojik, hukuki ve sosyal olarak

güçlendirilmesi odaklı merkezlerdir. Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri; farklı kurumların hizmetlerini tek çatı altında toplayan yapısıyla şiddetle mücadelede daha etkin ve daha hızlı hizmet sunmaktadır. Bu merkezlerde Bakanlığımız personeli yanı sıra Sağlık, İçişleri, Milli Eğitim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlıkları personeli ile barolar, üniversite ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri de görev yapmaktadır.

Bakanlığımızca şiddet mağduru kadınlara sunulan hizmetlerin önemli bir ayağını kadın konukevleri oluşturmaktadır. Kadın konukevlerinin yeniden yapılandırılmasına ilişkin Kadın Konukevleri Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik, ilgili tüm tarafların katkı ve katılımlarıyla hazırlanarak 5 Ocak 2013 tarih ve 28519 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6284 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının uygulanmasında hâkim kararı ile teknik araç ve yöntemler kullanılabileceği hükme bağlanmıştır. Bu kapsamda Emniyet Genel Müdürlüğü ve bir GSM şirketi ile protokol imzalanarak 18 Ekim 2012 tarihinde Bursa ve Adana illerinde “Şiddet Mağdurlarının Korunmasında Elektronik Destek Sistemi” pilot uygulaması hayata geçirilmiştir. Söz konusu uygulamanın çıktılarına ve sonuçlarına göre mevzuat ve teknik alt yapının oluşturularak projenin ülke genelinde uygulamaya konulması amaçlanmaktadır.

Şiddete maruz kalan kadınlara hizmet sunan kamu kurum/kuruluşlarında çalışan personelin “kadına karşı şiddet, aile içi şiddet, toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddet mağdurlarına yaklaşım tarzı, ilgili kanunların uygulanması” gibi konularda farkındalık ve duyarlılığını artırmak amacıyla İçişleri Bakanlığı ile “Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesinde Polisin Rolü ve Uygulanacak Prosedürler Eğitimi Projesi Protokolü”, Sağlık Bakanlığı ile “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadelede Sağlık Personelinin Rolü ve Uygulanacak Prosedürler Eğitimi Protokolü”, Adalet Bakanlığı ile “Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetle Mücadelede Yargı Mensuplarının Rolü Projesi Protokolü” imzalanarak, söz konusu protokoller kapsamında 71.000 polis, 65.000 sağlık personeli, 336 Aile Mahkemesi Hâkimi ve Cumhuriyet Savcısı, 17.000 din görevlisine yönelik bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

6284 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinin ardından Kanunun tanıtılması amacıyla 16 ilde ve çevre illerde karar verme ve uygulamakla görevli üst düzey kamu görevlilerinin katılımlarıyla seminerler düzenlenmiş, seminerlere 6.500 kamu görevlisi katılım sağlamıştır. 250 Mülkiye Başmüfettişi ve 146 kaymakam adayına da benzer konularda seminer düzenlenmiştir.

12 Nisan 2012 tarihinde Bakanlığımız ile Jandarma Genel Komutanlığı arasında “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Sunulan Hizmetlerde Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesine, İşbirliği Yapılmasına ve Eşgüdümün Artırılmasına Dair Protokol” imzalanmıştır. Protokol çerçevesinde; Komutanlık personelinin “toplumsal cinsiyet eşitliği” ve “kadına yönelik şiddet” konularına ilişkin duyarlılık ve farkındalığının artırılması ve Komutanlık bünyesindeki okulların müfredatına bu konuların dâhil edilmesi, şiddet mağduru kadınlara yönelik sunulan hizmet kapasitesinin geliştirilmesi ve standardizasyonun sağlanması ve bu kapsamda yeterli personelin yetiştirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmesi öngörülmektedir. Protokol kapsamındaki ilk etkinlik olan “Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kolluğun Rolü ve Önemi” Konferansı 22.11.2012 tarihinde 2.470 Jandarma personelinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız ile Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) arasında imzalanan İşbirliği Protokolü'nü hayata geçirmek üzere Bakanlığımız ile Anne Çocuk Eğitim Vakfı işbirliğiyle "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Aile içi Şiddetin Önlenmesi, Barış ve Farklılıklara Saygı Semineri", Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürleri ile Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi Müdürlerinin bizzat katılımları ile gerçekleştirilmiştir. Seminer programına 81 il müdürü ve ŞÖNİM müdürleri katılım sağlamıştır.

Toplumda farkındalık oluşturmaya yönelik toplantı, seminer, panel, çalıştay, eğitim toplantıları gibi çalışmalarımız devam etmektedir.

SORU 2: 2012 yılı itibari ile kadın sığınma evlerinin sayısı ve bu kadın sığınma evlerine başvuran kadın sayısı nedir?

CEVAP 2: 04/09/2013 tarihi itibariyle Türkiye genelinde Bakanlığımıza bağlı 89 kadın konukevi 2409 kapasite ile, yerel yönetimlere bağlı 32 kadın konukevi 779 kapasite ile, Sivil Toplum Kuruluşlarına bağlı 1 kadın konukevi 18 kapasite ile hizmet vermektedir.

2012 yılında Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinde 6547 kadına hizmet verilmiştir. 2013 yılında 04/09/2013 tarihi itibariyle 5774 kadın kuruluşlarımızdan hizmet almıştır.

SORU 3: 2003-2013 yılları göz önüne alındığında aile içi şiddet nedeniyle hayatını kaybeden kadın sayısı kaçtır? İllere göre dağılımı nedir?

SORU 4: 2003-2013 yılları arasında cinsel şiddete maruz kalan kadın sayısı kaçtır?

CEVAP 3-4: Şiddet ve şiddet sonucu ölüm vakaları konusundaki güncel veriler Adalet Bakanlığı UYAP, İçişleri Bakanlığı POL-NET ve Jandarma Genel Komutanlığının veri sistemi üzerinde toplanmaktadır.

Bakanlığımızca şiddet türleri ile şiddet mağduru ve şiddet uygulayan hakkındaki tüm bilgileri ayrıntılı olarak kapsayacak şekilde veri sistemimizi genişletme çalışmaları devam etmektedir.

SORU 5: Şiddet mağduru olan ve şiddet nedeni ile hayatını kaybeden kadınların yaşları, eğitimleri ve çalışma durumları nedir?

CEVAP 5: Bakanlığımız Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerine başvuruda bulunan şiddet mağdurlarının %38'i ilkokul mezunu, %16'sı ortaokul mezunu, %9'u ilköğretim mezunu, %18'i lise ve dengi okul mezunu, %3'ü lisans mezunu, %2'si ön lisans mezunu, %5'i okuryazar olup %9'unun okuma yazması yoktur. Aynı şekilde Şiddet önleme ve İzleme Merkezlerine başvuruda bulunan şiddet mağdurlarından %29'u çalışmakta olup, %71'i herhangi bir işte çalışmamaktadır.